

Bergen, 19.04.04  
04/00984 A TVM/HHB

Kultur- og kirkedepartementet  
Postboks 8030 Dep  
0030 Oslo

## HØRINGSUTTALELSE – OMDANNING AV NORSK SPRÅKRÅD

Vi viser til brev av 20.01.2004 (ref. 2002/2484 KU/KU3 IE:ksl) angående omdanning av Norsk språkråd. Som høringsinstans bes Universitetet i Bergen komme med innspill knyttet til de to hovedtemaene; utvikling av en samlet strategi for den nye institusjonen som skal etableres til erstatning for Norsk språkråd og den nye institusjonens samfunnsforankring.

Universitetet i Bergen konstaterer at viktige forhold har endret seg siden Norsk språkråd ble opprettet. Dette gjelder at tilnæringslinjen mellom bokmål og nynorsk offisielt er forlatt av myndighetene, at den offisielle normen, særlig for bokmål, er blitt bragt mer i overensstemmelse med den faktiske skriftlige språkbruk enn den tidligere var og at Norge er blitt et flerspråklig samfunn i langt høyere grad enn før. Alt dette tilsier en ny gjennomtenkning av språkorganets sammensetning og ansvarsområder.

Departementets initiativ til å omdanne Norsk språkråd til et mer utadrettet kompetanseorgan for norsk språk synes derfor betimelig. Samtidig vil vi understreke behovet for en slagkraftig og langsiktig offentlig språkpolitikk for å sikre at norsk (bokmål og nynorsk) forblir et samfunnsbærende språk i Norge på alle samfunnsområder. Denne språkpolitikken må også omfatte det flerspråklige norske samfunnet og ikke bare norsk språk. Det nye organet vil kunne spille en viktig rolle i utviklingen av en slik språkpolitikk.

Det nye organet bør ha en sterk samfunnsforankring, og vi anbefaler at det opprettes med hjemmel i lov hvor det langsiktige mandatet blir formulert som del av lovteksten. Vi mener videre at organet bør bygge på en representativ struktur med bruk av fagnemnder for ulike ansvarsfelt og med representasjon fra viktige interessenter. Det bør omfatte en faglig kompetent instans som kan ta nødvendige standpunkt i normerings saker, selv om vi regner med at normeringsarbeidet ikke lenger vil bli en like sentral oppgave for det nye organet som det var for språkrådet.

Det er helt sentralt at det nye organet baserer seg på og samarbeider med landets høyere forsknings- og utdanningsinstitusjoner. Universitetet i Bergen har merket seg at det i høringsdokumentene legges opp til økt satsing på fagområder som arbeider med fagspråk og terminologi. Vår institusjon har lang fagtradisjon her, og hensikten er ikke minst å sikre statusvern for norsk. Et annet sentralt forskningsfelt her er språkteknologi for norsk. Videre har vi sterke fagmiljø i nynorsk, både når det gjelder normerings- og bruksaspektet. Dette er viktige arbeidsfelt der vår institusjon ønsker å bli en sentral

samarbeidspartner for det nye organet, og vi ser mange muligheter til gjensidig nytte og stimulans.

Når det gjelder språknormering, vil vi understreke at det ikke er noen motsetning mellom det faglige og vitenskapelige på den ene siden, og spørsmålet om hva som kan vinne oppslutning på den andre. UiB vil advare mot at departementet identifiserer formålet om en øket vekt på strategiske spørsmål med et formål om et redusert språkfaglig og språkvitenskapelig grunnlag for arbeidet. Det nye organet trenger derfor ikke bare gode kommunikatorer, men også et solid faglig grunnlag for det som skal kommuniseres.

Kirsti Koch Christensen  
Rektor

Sverre Spildo  
Ass.universitetsdirektør

Kopi:  
Utdannings- og forskningsdepartementet  
Det historisk-filosofiske fakultet